

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ	:	RDG59A0019	
ชื่อโครงการ	:	โครงการ “การพัฒนากลไกและกระบวนการเพื่อสนับสนุนการวางแผนจัดทำงบประมาณด้านทรัพยากรน้ำและเกษตรโดยใช้ระบบสารสนเทศในการเชื่อมโยง”	
ชื่อนักวิจัย	:	รศ.ดร.สุจิตต์ คุณธนกุลวงศ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
		ศ.ดร.อรรถชัย จินตะเวช	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
		รศ.ไพรัช ตระการศิรินนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
		รศ.ดร.ไพศาล สันติธรรมนนท์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
		ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินนท์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
		นายศักรย์ สกุลไทย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
		นายชานนท์ รัชมีประเสริฐ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
		นายธรรณิทธิ์ เป่าสง่า	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะเวลาโครงการ : 1 กันยายน 2559 - 28 กุมภาพันธ์ 2561

งานวิจัยเพื่อให้ได้ “หลักเกณฑ์และวิธีการในการพัฒนาแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณในคราวเดียวกัน” โดยคำนึงถึงภารกิจ อำนาจหน้าที่ รวมทั้งศักยภาพและความพร้อมของหน่วยงาน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่ซ้ำซ้อน มีความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยดำเนินการอาศัยการประชุมกลุ่ม, การส่งเสริม, การประชุมเชิงปฏิบัติการ กับหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานระดับจังหวัด และหน่วยงานระดับพื้นที่ ในจังหวัดน่าน ร้อยทั้ง 5 จังหวัด ได้แก่ ลำพูน, ชัยนาท, นครพนม, ระยอง และ พัทลุง เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการศึกษาแผนยุทธศาสตร์, การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด, หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำงบประมาณให้เหมาะกับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านทรัพยากรน้ำและการเกษตร เพื่อใช้พัฒนาเป็น "การเชื่อมโยงสารสนเทศสนับสนุนการวางแผนจัดทำงบประมาณระดับจังหวัดด้านทรัพยากรน้ำและเกษตร" ในพื้นที่จังหวัดน่าน ร้อยทั้ง 5 จังหวัด

แนวทางการทำงานมุ่งเน้นการถอดบทเรียนจากการทำงานของหน่วยราชการในส่วนกลาง พร้อมผลักดันให้ตั้งคณะทำงานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร โดยอาศัยคณะทำงานในการพัฒนาแผนพัฒนาหรือแผนแม่บทด้านทรัพยากรน้ำระดับจังหวัด ซึ่งทางทีมวิจัยจะสนับสนุนข้อมูล และความรู้รวมถึง

พัฒนาการเชื่อมโยงสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานดังกล่าว พร้อมกันนี้ภายใต้งานวิจัยจะร่วมพัฒนาชุดโครงการจากแผนพัฒนาหรือแผนแม่บทที่เกิดขึ้นเป็นชุดโครงการตัวอย่าง เพื่อศึกษาขั้นตอนและกลไกการทำงานจนถึงขั้นตอนการของงบประมาณและการประเมินผลเพื่อใช้เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้

ปัญหาในการพัฒนาแผนพัฒนาจังหวัดด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรนั้นอยู่ในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรต้องเชื่อมโยงกับกิจกรรมการเกษตรและกิจกรรมการตลาด ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ในต่างกระทรวงและกรม ทำให้แม้จะมีการวางแผนการทำงานร่วมกันแต่ต้องแยกกันไปของงบประมาณตามหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ได้รับหรือไม่ได้รับงบประมาณส่งผลกระทบโดยตรงกับแผนงานที่มีความเกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่ นอกจากนี้การขาดเวทีในการหารือร่วมกันในระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ ซึ่งยังขาดเวทีที่จำกัด้วงหารือภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม มีเพียงเวทีรายงานแผนงานโครงการของแต่ละหน่วยงานผ่าน “คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ” (กบจ.) ในระดับจังหวัด และ “คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ” (กบอ.) ในระดับพื้นที่ ที่ยังขาดการวางแผนเชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน

จากการทำงานของศึกษาได้การจัดทำ “แผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร” ที่จำเป็นต้องอาศัยการจัดการงบประมาณร่วมกันผ่านหน่วยงานกลาง อย่างจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณที่สามารถจัดสรรงบประมาณแบบข้ามกระทรวงและกรมได้เป็นฐาน พร้อมส่งเสริมการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน โดยอาศัย “วิสัยทัศน์จังหวัด” และ “คณะกรรมการระดับจังหวัด” เพื่อทำหน้าที่สังเคราะห์กระบวนการและวิธีการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยเครื่องมือ SWOT และ “ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)” ในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะ “ชุดการจัดการโครงการ” ทั้งนี้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดฯ เป็นการระบวนการที่ต้องประสานความต้องการจากระดับพื้นที่ (Area base) ผ่านกระบวนการจัดทำแผนความต้องการ ที่รวมความต้องการผ่านกระบวนการของ “อำเภอ” โดยจัดตั้ง “คณะทำงานระดับพื้นที่” เพื่อประมวลความต้องการของพื้นที่ออกมาเป็น “ชุดความต้องการระดับพื้นที่” หรือ “วิสัยทัศน์พื้นที่” ที่อาศัยการเชื่อมโยงด้วย ทรัพยากรน้ำ, การผลิตการเกษตร และ การตลาด โดยเครื่องมือ SWOT และ “ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)” โดยส่วนสารสนเทศจะช่วยสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการ และคณะทำงานทั้งสองระดับเพื่อให้เห็นภาพฉายของระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ ให้สามารถเชื่อมโยง “ความต้องการ” และ “โครงการ” ได้อย่างบูรณาการการทำงานทั้งสองระดับตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

Abstract

Project code : RDG59A0019

Project name : Developing mechanisms to support the planning, budgeting and agriculture- water resources by linking with information technology.

Project team : Assoc. Prof. Dr. Sucharit Koontanakulvong (CU)

Prof. Dr. Attachai Jintawech (CMU)

Assoc. Prof. Pairat Trakarnsirinon (CMU)

Assoc. Prof. Dr. Phisan Santithamnon (CU)

Dr. Pongsak Suttinon (CU)

Mr. Sak Sakulthai (CU)

Mr. Chanon Rusamiprasert (CU)

Mr. Toranin Pawsanga (CU)

Project period : 1 September 2016 - 28 February 2018

The research aims to develop "Rules and Procedures to develop Provincial Development Plan" with packaged budget request scheme by taking into account the mission, authority and capacity and readiness of each agencies in the province so that the budget will not be overlapped, be more value added and most beneficial. The research conducted group meetings, promotion, workshops with the functions at the central, functions and agencies at that Province in the five pilot provinces, i.e., Lamphun, Chainat, Nakhon Phanom, Rayong and Phatthalung Provinces as models for strategic planning of provincial development plan, developing criteria and methods of budgeting fitted to the economic and social structure especially to develop water and agricultural resources utilization by linking Information to support Provincial Budget Planning for Water Resources and Agriculture".

The focus of the research is on the linking of budget request system at provincial level that can be integrated with functions in the central government. The

study urged to establish a working group on water resources and agriculture to develop plan or master plan on water resources and agriculture at provincial level while the research team supported the data and knowledge and linking existing information to support planning works. The series of development projects from the development plan or master plan were executed experimentally to explore procedures and mechanisms of work till the budget request and evaluation process to be used as a model for future works as a case study.

In the study, the "Provincial Integrated Water Resources Development Plan" linking works among agencies was developed based on joint "Provincial Vision" and done by "Provincial Committee". The procedure and joint working methods were synthesized by applying the tool "Value Chain" to link development project set from the provincial development plan. It is necessary to coordinate the requirements from the area level through the requirement gathering and planning process. This included the needs at the "Amphor" level through the setup of a "Area Working Group" to process and gather the needs from the area called "Area level requirements" or "space vision" that linked water resources, agricultural production and marketing developments by using "SWOT" and "Value Chain" tools. At this stage, there is a need of information set to support the working of the Board and working group at both levels that respond to the development projection of the provincial level and area and link the "development needs" into "development project" objectives of both two levels (area and provincial).